

Kriminologické prístupy ku skúmaniu obetí kriminality v podmienkach Slovenskej republiky

Anotácia: Cieľom predkladanej práce je kriminologická analýza vybraných údajov o obetiach kriminality. Účel textu vyplýva z potreby skúmania obetí kriminality (aj optikou kvantitatívnych a kvalitatívnych prístupov), čo nepochybne napomáha uplatňovaniu čo najrelevantnejších preventívnych opatrení alebo optimalizácii prognostických poznatkov. Predmetný príspevok je parciálnym výstupom medzinárodnej vedecko-výskumnej úlohy „Implementácia zákona o obetiach trestných činov do policajnej a viktimologickej praxe“¹.

Kľúčové slová: obeť kriminality, viktimológia, kvantitatívne poznatky, kriminológia, Policajný zbor, Slovenská republika.

Úvod

Korene kriminológie siahajú až do prelomu devätnásteho a dvadsiateho storočia. Podľa autorov príspevku „*Česká kriminologie – dlouhá tradice, slibná současnost*“², v európskych krajinách vychádzala kriminológia vo svojich počiatkoch z dvoch smerov uvažovania, a to z právnej vedy a zo sociologickej reflexie sociálnych problémov³. Neoddeliteľnou súčasťou kriminologického skúmania je aj osoba poškodená kriminalitou – obeť, ktorej venuje pozornosť prioritne veda o obetiach – viktimológia.

Riziko, že sa staneme obeťou kriminality, sa týka nás všetkých. A to bez ohľadu na vek, pohlavie, vzdelanie, profesiu či postavenie v spoločnosti. Reakcie obetí sú individuálne. Aj bagatelný delikt môže človeka vážne poškodiť⁴. Navyše zločin tak či onak poznamenáva

---

¹ Predmetný výskum je realizovaný v gescii katedry kriminológie Akadémie Policajného zboru v Bratislave (VÝSK. 255).

² BOUKALOVÁ, H., BURIÁNEK, J., PODANÁ, Z., SCHEINOST, M., FIDESOVÁ, H., 2016. Česká kriminologie – dlouhá tradice, slibná současnost. In: *Česká kriminologie*. č. 1, s. 1 – 9. Dostupné na internete: <<https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2016-1/ceska-kriminologie-2013-dlouha-tradice-slibna-soucasnost/Attachment>>.

³ Autori poukazujú na fakt, že je potrebné zmeniť prácu profesora práva Josefa Prušáka, ktorý v roku 1890 použil pojem „kriminálna veda“ vo vzťahu k skúmaniu zločinu ako sociálneho javu spôsobeného individuálnymi, sociálnymi a prírodnými faktormi. Rozlišoval medzi „kriminálnou antropológiou“, ktorá sa zaoberá osobnosťou páchatel'a a „kriminálnou sociológiou“, ktorá študuje sociálne korene zločinnosti. Pokiaľ ide o druhý zmieneny smer, uvádzajú klasickú prácu T. G. Masaryka „Samovražda hromadným javom spoločenskej modernej osvety“ alebo následne prácu jeho žiakov – napríklad E. Chalupného, ktorý organizoval široko založený výskum k trestu smrti a publikoval štúdiu „*O treste smrti*“. Právne myslenie bolo reprezentované napríklad V. Solnarom a jeho štúdiou „*Zločinnosť v krajinách českých v rokoch 1914 – 1922 z hľadiska kriminálnej etiológie a reformy trestného práva*“.

⁴ Autorka v texte predmetného príspevku detailnejšie nevenuje pozornosť terminológii v podobe komparácie pojmov *poškodený* a *obeť*. Avšak v širšom kontexte textu tohto príspevku sa nad „postavením poškodeného“ podnetným spôsobom zamýšľa R. Blažek - v príspevku „*Kto je poškodený trestným činom?*“. Konkrétnejšie uvažuje na tým, ako je z teoretického hľadiska vymedzený pojem poškodeného podľa Trestného poriadku, resp. osoba, ktorej bola spôsobená škoda v súlade s Trestným zákonom a či toto teoretické vymedzenie korešponduje s praxou a s tým, komu sa v trestnom konaní priznáva postavenie poškodeného. Podľa autora sa v praxi často stáva, že v trestnom konaní majú policajti, prokurátor či súd občas problém identifikovať, komu priznať právo poškodeného a komu nie. Je to jednak z toho dôvodu, že Trestný zákon a Trestný poriadok neobsahujú dostatočne kompatibilné definície pojmov „škoda“ a „poškodený, ale aj z toho dôvodu, že tieto definície sú v praxi vnímané rôzne a preto je niekedy právo poškodeného priznávané aj tým osobám, ktoré by ho inak *stricto sensu* mať nemali. Bližšie pozri: BLAŽEK, R., 2018. Kto je poškodený trestným činom? In: *Ústavnoprávne, zákonné a kriminologické atribúty o obetiach trestných činov. BRATISLAVSKÉ PRÁVNICKÉ FÓRUM, 2018. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 22. - 23. februára 2018*. Dostupné na internete: <

nie iba obeť priamu, ale taktiež aj jej blízkych. Teda páchatel' tým čo spravil, zmení kvalitu života „jednou ranou“ hneď niekoľkým ľuďom. Z úspešných, sebavedomých a pozitívnych ľudí sa častokrát stávajú zlomené, neisté a trápiace sa osoby. Z pohľadu okolia sa obeť často správajú naivne či nerozumne. „Prečo neoznámí mladý muž, že bol v noci na ulici prepadnutý?“ Je možné, že následky zločinu sa v prípade obetí prejavia oneskorene a že obeť dokáže dlho, aj pred blízkym okolím, skrývať, že je/bola zneužívaná či týraná.⁵ Na tieto, a aj mnohé ďalšie otázky hľadá odpoveď veľké množstvo odborníkov. Pomoc obetiam kriminality je pertraktovanou problematikou. Podnetné postrehy častokrát prichádzajú z aplikačnej praxe – od príslušníkov Policajného zboru, sudcov, prokurátorov. Akademickí pracovníci a teoretickí výskumníci (nevynímajúc oblasť kriminológie) tieto informácie a poznatky analyzujú a vhodne dopĺňajú. Optimálnym prístupom je prepojenie teoretických a praktických údajov, o čo sa snaží aj predmetná medzinárodná vedecko-výskumná úloha.

Štatistické zdroje informácií o obetiach kriminality v kontexte kvantitatívnych a kvalitatívnych limitov skúmania predmetnej problematiky

V predkladanej práci autorka analyzuje najmä štatistické údaje o obetiach kriminality. Zameriava sa na údaje z evidenčno-štatistického systému kriminality. Vo všeobecnosti sú „čísla štatistik“ dopĺňané uplatňovaním vybraných metodologických aspektov snažiacich sa o hlbší pohľad na kriminalitu, nevynímajúc úvahy o jej latentnej časti – ide predovšetkým o viktimologické výskumy a self-reportové štúdie.

V prípade predmetného príspevku z uvedeného vyplýva využitie prioritne historickej metódy a techniky štatistického spracovania údajov v kombinácii s inými relevantnými metódami a technikami vedeckého poznávania. Autorka má za to, že kvantitatívne poznatky o obetiach kriminality sú nevyhnutnými pre ďalšie vedecké skúmanie – najmä kvalitatívneho charakteru.

O poddimenzovanosti viktimologických výskumov diskutujú mnohí odborníci profesijne sa venujúci predmetnej problematike. Pritom opodstatnenosť viktimologických výskumov, tak v Slovenskej republike ako aj inde vo svete, je nesporná. Prednosti uplatňovania týchto výskumov sú nepochybné, hoci ich realizácia je pomerne zložitá aktivita vyžadujúca si dlhodobú prípravu. Ich aplikovaním je možné získať informácie tak povediac z prvej ruky – priamo od obetí. Podnety k systémovému skúmaniu obetí kriminality prichádzajú z heterogénnych pracovísk často. Ide napríklad o katedry kriminológie slovenskej aj českej „policajnej akadémie“ či český Inštitut pro kriminologii a sociální prevenci. Česká republika tiež deklaruje o viktimologickú problematiku okrajový a cielený (prevažne na závažné alebo mediálne prezentované kauzy) záujem zo strany štátnych organizácií a inštitúcií. Téma obetí nikdy nebola prioritou kriminálnej politiky. A uvedenú skutočnosť potvrdzuje odraz v evidovaných údajoch o obetiach kriminality v rámci oficiálnych štatistik.⁶

---

https://www.flaw.uniba.sk/fileadmin/praf/Veda/Konferencie_a_podujatia/bpf_2018_new/Zbornik_BPF2018_sekcia_1_01.pdf.

⁵ ČÍRTKOVÁ, L., 2014. *Viktimologie pro forenzní praxi*, s. 11.

⁶ Bližšie pozri: JURISOVÁ, M., 2022. Obete trestných činov optikou kvantitatívneho a kvalitatívneho skúmania. In: *Projustice*, r. 10, s. 1 – 15. Dostupné na internete: <<https://www.projustice.sk/bezpecnostnevedy/obete-trestnych-cinov-optikou-quantitativneho-a-kvalitativneho-skumania>>; ZOUBKOVÁ, I. a J. FIRŠTOVÁ, 2012. Oběti trestných činů v evidenci kriminálních statistik Policie ČR. In: *Poškozený a oběť trestného činu z trestněprávního a kriminologického pohledu*, s. 184 a nasl; BOUKALOVÁ, H., BURIÁNEK, J., PODANÁ, Z., SCHEINOST, M., FIDISOVÁ, H., 2016. Česká kriminologie – dlouhá tradice, slibná současnost. In: *Česká kriminologie*, 2016, č. 1, s. 1 – 9. Dostupné na internete: <<https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2016-1/ceska-kriminologie-2013-dlouha-tradice-slibna-soucasnost/Attachment>>.

Informácie získané z viktimologických výskumov prinášajú jednotlivo zaujímavé poznatky o stave skúmaných obetí, niekedy aj o ich vývoji v rámci určitého obdobia. Zatiaľ však nevytvárajú nejaký dlhodobý využiteľný systém poznatkov. Doposiaľ skôr vytvárajú akési „ostrovčeky poznatkov“, ktoré sú medzi sebou relatívne obtiažne komparovateľné, aj keď sa výskumy venujú obdobným problematikám. Z takto získaných údajov zatiaľ zväčša nemožno uvažovať v intenciách vývojových trendov. Okrem týchto „ostrovčekov poznatkov“ možno upriamiť pozornosť aj na údaje z rôznych medzinárodných viktimologických výskumov. Skloňovanými sú napríklad medzinárodné výskumy obetí kriminality – ICVS (z angl. *International Crime Victimization/Victims Survey*). Uvedené výskumy sa vo svete považujú za dôležitý prúd výskumov špeciálne zameraných na obeť kriminality, kde predovšetkým prostredníctvom výpovedí obetí trestnej činnosti je možné získať podstatné informácie o existujúcej kriminalite. O výskumoch ICVS sa niekedy hovorí aj ako o takzvaných „standardizovaných výskumoch“, pretože sú realizované za využitia obdobných metodologických postupov vo viacerých štátoch sveta, navyše systematicky a opakovane. Tieto výskumy sú realizované predovšetkým pre možnosti dlhodobého medzinárodného porovnávania nimi získaných dát. Navyše pre niektoré krajiny (s najväčšou pravdepodobnosťou nevynímajúc Slovenskú republiku i Českú republiku) sú výskumy obetí kriminality stále ešte skôr ojedinelé a nesystematické, a preto vyššie spomenuté výskumy majú výrazný význam aj na národnej úrovni. A práve na tejto národnej úrovni tieto výskumy prinášajú poznatky nielen o počte obyvateľov zasiahnutých kriminalitou na určitom území (zvyčajne štátu) vo vymedzenom časovom období (napríklad ročnom), ale aj mnoho ďalších hodnotných a dôležitých informácií. K ich všeobecne obzvlášť cenným prínosom patrí napríklad informácia o latentnej kriminalite, teda o tej kriminalite, ktorú obeť trestnej činnosti neoznámili.⁷ Ak sú výskumy opakované, prinášajú dôležité informácie aj o vývoji vo výskumoch sledovaných kriminálnych javov. Výskumy obetí kriminality môžu prispievať predovšetkým k oficiálnym policajným štatistikám, ktoré sa týkajú iba evidovanej kriminality a môžu prinášať hodnotné doplnujúce a alternatívne údaje o existujúcej kriminalite. Pre potreby polície sa potom z týchto viktimologických výskumov môžu získavať obzvlášť cenné dáta o výskyte, mieste, dobe, opakovaní a spôsoboch páchania kriminálnych deliktov. V rámci takýchto skúmaní sa potom tieto informácie získavajú od respondentov. Tieto výskumy prinášajú aj spätnú informáciu o tom, ako z hľadiska obetí pracuje polícia a s čím obeť po nahlásení, že sa stali obeťami deliktu, nie sú spokojné. Pri informáciách od samotných obetí, prinášajú tieto skúmania (vzhľadom k tomu, že musia najprv v súbore respondentov obeť kriminality identifikovať), informácie aj od osôb, ktoré sa obeťami kriminality nestali. Týmito výskumami sa získavajú tiež informácie o kriminalite vo všeobecnej rovine ako aj informácie z oblasti presadzovania práva a bezpečnostných⁸ opatrení v štáte.⁹

---

⁷ Autori práce „Česká kriminologie – dlouhá tradice, slibná současnost“ hovoria napríklad o výskumoch zameraných na špecifické skupiny osôb alebo javy, ako napríklad „násilie proti ženám“, „násilie proti seniorom“ alebo výskumy „partnerského násilia“. Zmieňujú sa o realizácii takéhoto prvého výskumu násilia proti ženám, ktorý bol uskutočnený ako súčasť medzinárodného projektu IVAWS – *Violence Against Women Study* (v roku 2003).

⁸ Niet pochýb o tom, že ľudia sa chcú cítiť bezpečne. Bezpečnosť je súčasťou základných ľudských potrieb, stáva sa spoločenským cieľom, ideálom a hodnotou. Má zároveň výrazný emocionálny, sociálno-psychologický ako aj spoločensko-politický rozmer. Pociť bezpečnosti je súčasťou ľudských pocitov. Vyjadruje nielen určitý stav spoločnosti, ale je zároveň aj globálnym existenciálnym problémom ľudskej civilizácie. Bližšie pozri: DUBĚN, P., 2022. Odhaľovanie a objasňovanie trestných činov násilnej kriminality. In: *Projustice*, . 10, s. 1 – 14. Dostupné na internete: < <https://www.projustice.sk/bezpecnostne-vedy/odhalovanie-a-objasnovanie-trestnych-cinov-nasilnej-kriminality>>.

⁹ MARTINKOVÁ, M., 2012. K výskumom obetí kriminality v Českej republike. In: *Poškození a obět trestného činu z trestněprávního a kriminologického pohledu*, s. 180 a nasl.

Medzinárodná vedecko-výskumná úloha zbiera, analyzuje, spracúva a vyhodnocuje všetky dostupné informácie a poznatky o obetiach kriminality – kvantitatívneho ako aj kvalitatívneho charakteru.

V *Slovenskej republike* sú prioritnými zdrojmi údajov o kriminalite štatistiky vedené políciou, prokuratúrou či súdmi. V texte nižšie je pozornosť zameraná na údaje z evidenčno-štatistického systému kriminality (ďalej aj „EŠSK“).

Informačný systém EŠSK je jedným z najstarších informačných systémov, ktorý sa využíva v policajnej praxi. V systéme sa sústreďujú oznámenia o podozrení zo spáchania trestných činov, údaje o trestných činoch a údaje o známych páchatel'och. Má dlhoročný vývoj a históriu.

EŠSK je jedným z najstarších evidenčných policajných systémov prevádzkovaných na výpočtovej technike. Bol uvedený do prevádzky v roku 1973. Prevádzkovateľom informačného systému EŠSK je Odbor správy informačných systémov polície Prezídia PZ.

Od zavedenia systému do praxe až do súčasnosti je/bola dodržiavaná zásada, aby do systému boli zavádzané údaje len na základe procesných úkonov. Uvedené zaručuje relatívne vysokú pravdivosť vstupných informácií, nakoľko procesné úkony, ktoré sú zdrojom dát, podliehajú posudzovaniu orgánmi prokuratúry. Zodpovedajúca pozornosť je venovaná kontrole dodržiavania zásad pre štatistické vykazovanie kriminality, a to s cieľom zabrániť pokusom o skresľovanie.

Na zber údajov do EŠSK sa používajú vstupné formuláre – napríklad formulár o trestnom čine či formulár o známom páchatel'ovi. Tieto vyplňajú vyšetrovatelia Policajného zboru a poverení príslušníci Policajného zboru, ktorí v danej veci vykonávajú prípravné konanie, trestné konanie alebo trestné stíhanie.

Zmeny v systéme sa vykonávajú v závislosti od zmien Trestného zákona a Trestného poriadku tak, aby bola zachovaná kontinuita s dátami za predchádzajúce obdobie. Rozsiahlejšiu inováciu v EŠSK si vyžiadala novela Trestného zákona a Trestného poriadku v roku 1994 a rekodifikácia Trestného zákona a Trestného poriadku v roku 2005.

Výstupom z EŠSK sú štatisticky spracované údaje formou štandardných i neštandardných výstupov využívané predovšetkým pre analytickú a riadiacu činnosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Policajného zboru. Výstupy zo systému sa prostredníctvom Štatistického úradu Slovenskej republiky poskytujú najvyšším štátnym orgánom a prostredníctvom INTERPOLU aj do zahraničia.

V uvedenej tzv. „policajnej štatistike“ sa údaje evidujú v 30 kategóriách – napríklad základná štatistika, trestná činnosť na mládeži, *údaje o obetiach kriminality*, štatistické údaje o lúpežiach, údaje o počítačovej kriminalite. Tieto sú zhromažďované priebežne celý kalendárny rok a sú sumarizované po mesiacoch.¹⁰

Základným prameňom informácií o evidovanej kriminalite v *Českej republike* (ďalej len „ČR“) sú kriminálne štatistiky získavané a spracovávané orgánmi činnými v trestnom konaní, to sú policajné orgány, štátne zastupiteľstvo a súdy. Ide o štatistiky zhromažďované a spracovávané:

- Ministerstvom vnútra ČR, špeciálne Policajným prezídiom ČR („policajné štatistiky“),
- Ministerstvom spravodlivosti (štatistiky štátnych zastupiteľstiev a súdov).

Policajné štatistiky obsahujú informácie o všetkých políciou evidovaných skutkoch, vrátane činov inak trestných (bez ohľadu na to, či bol páchatel' zistený a trestne stíhaný) s tým, že sú tu evidované aj skutky, u ktorých sa neskôr v priebehu trestného konania ukáže, že trestnými skutkami nie sú. Ako jeden skutok sú evidované aj pokračujúce skutky a prípady

---

¹⁰ Evidenčno-štatistický systém kriminality.

jednočinných súbehov, u ktorých je evidovaný iba najzávažnejší zo zbiehajúcich sa skutkov. Policajný „Evidenčne štatistický systém kriminality“ (v ČR uvádzaný pod skratkou „ESSK“) špecifikuje jednotlivé druhy kriminality podľa takticko-štatistickej klasifikácie. Aby bol čin zaradený do policajnej evidencie, musí dôjsť k trestno-právnej kvalifikácii skutku. Od 31.12.2009 kriminálna štatistika reagovala na právnu zmenu trestného zákona (zákon č. 40/2009 Sb.) a do štatistiky boli zaradené nové položky – samostatné kategórie nápadov trestnej činnosti, a to prečiny, zločiny a trestné činy. Tak vznikli nasledujúce zostavy – prehľad trestnej činnosti celkom (súhrn všetkých protiprávných konaní podľa trestného zákona), prehľad trestnej činnosti – iba prečiny, prehľad trestnej činnosti – iba zločiny, prehľad trestnej činnosti – trestné činy kvalifikované podľa pôvodnej právnej úpravy. O skutku je možné zistiť, v akom štádiu bol spáchaný, o aký druh skutku sa jedná a jeho takticko-štatistická klasifikácia. Ďalšími štatistickými položkami sú čas, miesto zistenia alebo spáchania skutku, lokalita, či bol skutok spáchaný so zbraňou, predmet záujmu páchatel'a, spôsobená škoda.¹¹

Aj policajná štatistika má svoje „limity“. Jedným z nich je napríklad slabý rozsah údajov o páchatel'och či *obetiach*, o ktorých sú dostupné iba vybrané informácie. Tieto následne neumožňujú usudzovať o priebehu a okolnostiach incidentu.

České autorky príspevku „*Oběti trestných činů v evidenci kriminálních statistik Policie ČR*“ tiež tvrdia, že oficiálne kriminálne štatistiky poskytujú rad údajov o evidovaných skutkoch a známych páchatel'och, nie však o obetiach. V štatistikách štátneho zastupiteľ'stva a súdov sú dohľadateľné limitované viktimologické údaje. Určité údaje o obetiach (poškodených osobách) evidujú policajné štatistiky.

Bližšie predmetnú situáciu v ČR mapuje autorka eseje „*Co ze statistik (ne)víme o obětech kriminality*“¹². V texte analyzuje možnosti získavania štatistických informácií o obetiach kriminality v ČR. V zmysle využitia metodologického prístupu (najväčšmi techniky komparácie) ku skúmanej problematike sa v texte daného príspevku sústreďí pozornosť na dostupné informácie o obetiach kriminality zo štatistik polície, pričom v policajných štatistikách sú obeť evidované iba v rámci takzvaných „objektov napadnutia“. A tento („objekt napadnutia“) rozhodne nie je možné zamieňať s „obeťou trestného činu“. „Objektom napadnutia“ je ten konkrétny objekt, proti ktorému smeruje protiprávny útok (napríklad auto, dom, osoba). Okrem objektu napadnutia, akými sú objekt všeobecnej kriminality, objekt hospodárskej kriminality, súkromný objekt, verejný záujem, sú objektom napadnutia pri vybraných takticko-štatistických klasifikáciách tiež osoby – jednotlivci. Fyzická osoba, ktorá trestnou činnosťou utrpela ujmu, teda predstavuje iba jednu z alternatív objektov napadnutia a eviduje sa iba pri vybraných skutkoch. Najmä pri majetkových trestných činoch nebude obeť ako objekt napadnutia vôbec evidovaná¹³. Aj v prípadoch, kedy je ako objekt napadnutia evidovaná osoba, nemusí ísť o vyčerpávajúci výpočet skutočných obetí¹⁴. Preto je na mieste konštatovať, že policajné dáta poskytujú iba obmedzené informácie o počtoch skutočných obetí trestnej činnosti. Dozvieme sa z nich informácie o obetiach vybranej kriminality a v intenciách týchto limitov by tieto mali byť aj prezentované/interpretované. Zmienky hodná je nedostupnosť policajných dát o obetiach trestnej činnosti. Údaje o objektoch napadnutia nie sú súčasťou štatistických prehľadov kriminality, ktoré

¹¹ ZOUBKOVÁ, I. J. FIRSTOVÁ, 2012. Oběti trestných činů v evidenci kriminálních statistik Policie ČR. In: *Poškozený a oběť trestného činu z trestněprávního a kriminologického pohledu*, s. 184 a nasl.

¹² Autorkou príspevku je M. Roubalová, Inštitút pro kriminologii a sociální prevenci.

¹³ Napríklad pri vlámaní do obydľia bude ako objekt napadnutia evidovaný iba byt alebo dom, nie osoby, ktoré tam bývajú a ktorým boli odcudzené veci.

¹⁴ Napríklad pri lúpeži voči jednému z manželov budú odcudzené aj veci druhého manžela, ktoré mal tento pri sebe, obeťami budú obaja manželia, ako objekt napadnutia bude však evidovaný iba partner, proti ktorému útok priamo smeroval.

pravidelne zverejňuje Polícia ČR na svojich webových stránkach. V obmedzenej podobe sú dáta o obetiach (vychádzajúce práve z uvedených policajných štatistík) zverejňované Českým štatistickým úradom¹⁵.

Aj ohlásenosť incidentov závisí od mnohých faktorov. Jedným z nich je to, aký význam obeť prikladá činu – ak ho považuje za veľmi závažný, môže byť motivovaná obrátiť sa na políciu v snahe získať pomoc, naopak, pri incidentoch minimálnej závažnosti, obeť často neoznamujú viktimizáciu, pretože sa chcú vyhnúť pre nich zbytočnej byrokracii. Vzťah závažnosti incidentu a jeho ohlásenosti však môže fungovať aj naopak. Obete vybraných závažných trestných činov (napríklad znásilnenie) neoznamujú polícii viktimizáciu kvôli pocitu neprekonateľnej hanby, obávajú sa, že by nezvládli konfrontáciu s páchatelom alebo majú obavu z jeho „pomsty“.

Neopomenuteľným aspektom je aj „dôvera osoby (obete/poškodeného) k polícii“. Pravdepodobnosť, že trestný čin ostane neoznámený, je veľmi vysoká ak sa osoba obáva sekundárnej viktimizácie zo strany polície, resp. že polícia ju neochráni pred páchatelom.

Dôvera¹⁶ ľudí k polícii závisí aj od socio-demografických znakov obyvateľov. Podľa Klimeka polícii viac dôverujú ženy v porovnaní s mužmi a osoby s vyšším vzdelaním. Dôveryhodnosť polície ovplyvňujú vlastné skúsenosti s jej prácou, ale aj skúsenosti sprostredkované. Dokonca aj medializované, nie vždy objektívne obsahy. Aj osoby ktoré sa už stali obeťami kriminality, dôverujú polícii menej ako osoby, ktoré sa do tejto roly ešte nikdy nedostali. Javí sa ako evidentné, že dôvera je predpokladom zdarenej realizácie sociálnych zámerov a prispieva k budovaniu tvorivej spoločenskej atmosféry. V súčasnosti však ide o neľahkú úlohu, pretože dôvera občana týkajúca sa akcieschopnosti príslušníkov Policajného zboru je zjavne naštiepená. Vybrané vyššie uvedené objektívne aj subjektívne faktory by mali byť dôvodom motivácie príslušníkov Policajného zboru spolupracovať s verejnosťou. Spolupráca príslušníkov Policajného zboru s verejnosťou je dôležitá pri plnení ich úloh a predstavuje neoddeliteľnú súčasť policajnej praxe.

Napriek naznačeným „limitom“, policajným štatistikám nemožno uprieť ich užitočnosť. Odrážajú prácu polície aj poskytujú odpovede na mnohé otázky. Takisto predstavujú relevantný zdroj údajov evidovaných celoplošne.¹⁷

---

¹⁵ Parciálne výstupy (dáta) k obetiam (počtu obetí) sú v ČR dostupné aj v *justičných štatistikách, štatistikách Probačnej a mediačnej služby a štatistikách nevládných neziskových organizácií*. Bližšie pozri: ROUBALOVÁ, M. 2021. *Co ze statistik (ne)víme o obětech kriminality*, 2021, č. 1-2, s. 1 – 11. Dostupné na internete: < <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/co-ze-statistik-ne-vime-o-obetech-kriminality>>.

¹⁶ Dôvera označuje primárne vzťah medzi dvoma entitami. Chápe sa ako náklonnosť veriť, ako viera k niekomu alebo k niečomu.

¹⁷ KLIMEK, L., 2020. Kriminológia vo vnútroštátnom a medzinárodnom rozmere, s. 191 a nasl.; JURISOVÁ, M., 2021. Subjekty ekonomickej kriminality. In: *Policajná teória a prax*, 2021, č. 4, s. 1 – 14. Dostupné na internete: <<https://www.akademiapz.sk/archiv-4-2021>>; ZOUBKOVÁ, I. a J. FIRSTOVÁ, 2012. Oběti trestných činů v evidenci kriminálních statistik Policie ČR. In: *Poškozený a oběť trestného činu z trestněprávního a kriminologického pohledu*, s. 184 a nasl.; ROUBALOVÁ, M., 2021. *Co ze statistik (ne)víme o obětech kriminality*, 2021, č. 1-2, s. 1 – 11. Dostupné na internete: < <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/co-ze-statistik-ne-vime-o-obetech-kriminality>>; FIDLER, Ľ., 2022. Kooperácia príslušníkov Policajného zboru s verejnosťou v podmienkach Slovenskej republiky. In: *Aktuálne otázky teórie a praxe vyšetrovania, zborník vedeckých prác*. Dostupné na internete: < https://www.akademiapz.sk/sites/default/files/2023-01/Zborn%C3%ADk%202022_1.pdf>.

Vybrané kvantitatívne poznatky o obetiach kriminality v podmienkach Slovenskej republiky v období ostatného decénia

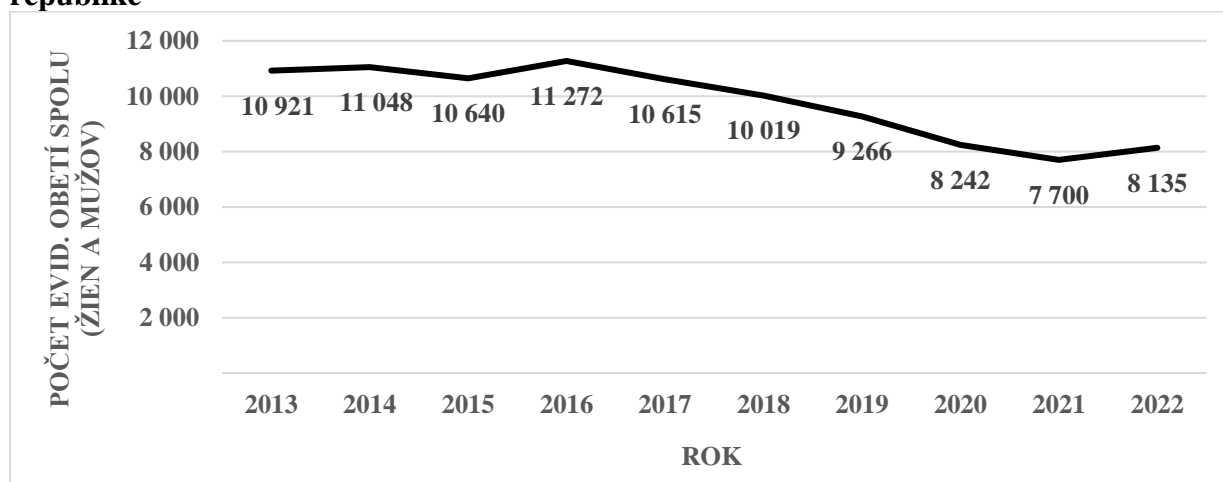
V nasledujúcom texte zameriavame pozornosť na vybrané štatistické výstupy o obetiach kriminality v Slovenskej republike za obdobie rokov 2013 – 2022. Autorka analyzuje údaje z EŠSK v podmienkach Slovenskej republiky.

Stav evidovanej kriminality nevynímajúc stav evidovaných obetí sa považuje za základný kriminologický ukazovateľ. Aj keď v porovnaní s ostatnými fenomenologickými ukazovateľmi (ako napríklad index kriminality) je najpremenlivejším ukazovateľom (pretože ho ovplyvňuje nezvyčajne veľké množstvo činiteľov), pomerne často sa využíva ako „základný výstup“ štatistických údajov o kriminalite.

Omnoho „hodnotnejším“ kriminologickým ukazovateľom je *dynamika* kriminality vyjadrujúca zmeny v čase. Dynamikou pozorujeme smer prebiehajúcich zmien (tzv. „tendenciu vývoja“) a tempo zmien, ktoré vypovedá o ich rýchlosti (tzv. „trend vývoja“). Smerom pozorujeme kvalitatívnu stránku a tempom kvantitatívnu stránku vývoja kriminality. Neopomenuteľným významom dynamiky kriminality je, že na základe jej výsledkov je možné vypracúvanie prognóz budúceho vývoja kriminality.

V tandeme kriminologických ukazovateľov stav a dynamika je možné za posledných desať rokov v podmienkach Slovenskej republiky pozorovať ohľadom evidovaných obetí tieto fakty.

Graf 1 Stav evidovaných obetí spolu (žien a mužov) v rokoch 2013 – 2022 v Slovenskej republike

Zdroj: vlastné spracovanie z EŠSK.

Uvedený graf poukazuje na stav evidovaných obetí v Slovenskej republike v rokoch 2013 – 2022. Údaje za jednotlivé roky sú súčtom obetí ženského a mužského pohlavia. Zároveň krivka v grafe naznačuje kolísavú tendenciu vývoja evidovaných obetí kriminality.

Tabuľka 1. Trend vývoja evidovaných obetí v Slovenskej republike v rokoch 2013 - 2022

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Evidované obete	10 921	11 048	10 640	11 272	10 615	10 019	9 266	8 242	7 700	8 135
Medziročný rozdiel	188	127	-408	632	-657	-596	-753	-1 024	-542	435

Zdroj: vlastné spracovanie z EŠSK.

Uvedená tabuľka potvrdzuje kolísavú tendenciu vývoja (v grafe 1) a poukázaním na medziročné rozdiely znázorňuje kvantitatívnu stránku dynamiky evidovaných obetí (t. j. trend vývoja). Najpočetnejší medziročný rozdiel bol evidovaný v roku 2020, kedy v porovnaní s rokom 2019 klesol počet obetí o -1024. V ostatnom roku (2022) stúpol počet evidovaných obetí oproti roku 2021 o +435.

Využitím ďalšieho z ukazovateľov kriminality, ktorým je *štruktúra*, možno sledovať aj vybrané znaky evidovaných obetí kriminality. Z uvedeného uhla pohľadu sú najčastejšie obe sledované optikou pohlavia a veku.

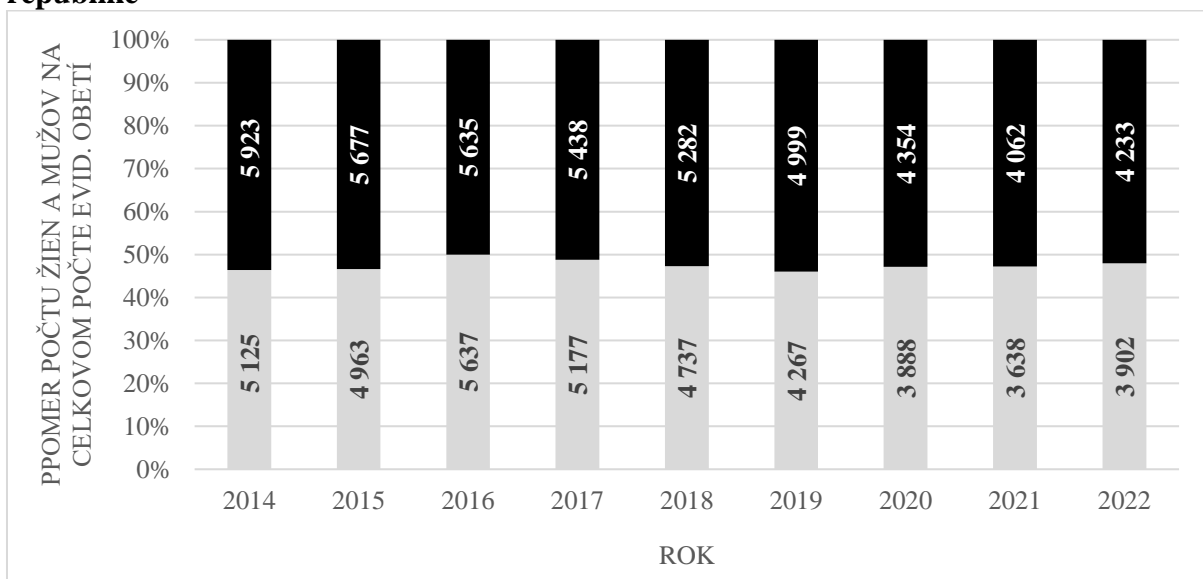
Evidenčno-štatistický systém kriminality eviduje obeť ženského a mužského pohlavia v štyroch vekových kategóriách – do 18 rokov, 19 – 30 rokov, 31 – 60 rokov, nad 60 rokov^{18, 19}.

Tabuľka 2. Počet evidovaných obetí žien a mužov v rokoch 2013 – 2022 v Slovenskej republike

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Evid. obeť - ženy	5 098	5 125	4 963	5 637	5 177	4 737	4 267	3 888	3 638	3 902
Evid. obeť - muži	5 823	5 923	5 677	5 635	5 438	5 282	4 999	4 354	4 062	4 233

Zdroj: vlastné spracovanie z EŠSK.

Graf 2 Počet evidovaných obetí žien a mužov v rokoch 2013 – 2022 v Slovenskej republike

Zdroj: vlastné spracovanie z EŠSK.

Z tabuľky a grafu vyplýva, že v Slovenskej republike sa počas ostatného decénia obeťami častejšie stali muži (grafické vyobrazenie čiernou farbou) ako ženy (grafické vyobrazenie sivou farbou). Výnimku tvorí iba rok 2016 – evidovaných bolo (o dve) viac obetí ženského pohlavia ako mužského pohlavia.

¹⁸ Súčet evidovaných obetí v spomenutých 4 kategóriách v súčte netvorí 100 %, a to vzhľadom na fakt, že v rámci EŠSK je evidovaná aj kategória SKUPINA OSÔB – napríklad „muž a žena“; „dve ženy“; „dvaja muži“.

¹⁹ Evidenčno-štatistický systém kriminality; JURISOVÁ, M., 2021. Subjekty ekonomickej kriminality. In: *Policajná teória a prax*, č. 4, s. 1 – 14. Dostupné na internete: <<https://www.akademiapz.sk/archiv-4-2021>>.

V rámci sledovaného obdobia bol evidovaný „najpriepastnejší“ rozdiel medzi obeťami ženského a mužského pohlavia v roku 2014 – o 798 viac obetí mužov ako žien.

Relevantným kriminologickým ukazovateľom je aj predtým už spomenutá veková štruktúra obetí kriminality. Na účel príspevku boli skúmané počty evidovaných obetí v jednotlivých vekových kategóriách za rok 2022 (ako posledné štatisticky uzatvorené ročné obdobie v EŠSK). Najviac obetí (rovnako žien ako aj mužov) bolo evidovaných vo vekovej kategórii 31 – 60 rokov. V prípade obetí ženského pohlavia boli následne zostupne evidované obeť v týchto kategóriách: ženy nad 60 rokov; ženy vo veku 19 – 30 rokov a ženy vo veku do 18 rokov. U mužov ako evidovaných obetí kriminality bola situácia iná. Za spomínanou najpočetnejšou vekovou kategóriou boli zostupne zoradené tieto: muži vo veku 19 – 30 rokov; muži vo veku nad 60 rokov a muži vo veku do 18 rokov.

Údaje k vekovému zloženiu obyvateľstva Slovenskej republiky sú dostupné v rámci webového sídla Štatistického úradu Slovenskej republiky (ďalej aj „ŠÚ“). V čase publikovania predmetného príspevku však údaje za rok 2022 ešte neboli dostupné. Pozitívnym poznatkom však je, že ŠÚ kategorizuje obyvateľov podľa veku veľmi detailne – „po jednotlivých rokoch“²⁰.

Vyplývajú z vyššie uvedeného nie je možné za rok 2022 poukázať na pomerný počet evidovaných obetí v jednotlivých vekových kategóriách (údaje z EŠSK) k počtu evidovaného obyvateľstva v príslušnom veku (údaje zo ŠÚ).²¹

Kriminálna geografia je ďalším z kriminologických ukazovateľov, ktorý ponúka zaujímavý pohľad nielen na kriminalitu, ale aj na páchatel'ov či obeť kriminality, a to pri zohľadnení územného rozloženia (v prípade Slovenskej republiky 8 samosprávnych krajov²²). Ako sme uviedli predtým, ŠÚ zatiaľ údaje za rok 2022 nezverejnil, a tak sa príkladom poukazuje na pomer počtu evidovaných obetí v jednotlivých samosprávnych krajoch Slovenskej republiky v prepočte na trvalo žijúcich obyvateľov v príslušnom samosprávnom kraji Slovenskej republiky za rok 2021.

Tabuľka 3. Počet obetí v jednotlivých samosprávnych krajoch v Slovenskej republike v roku 2021 (prepočet na 10 000 obyvateľov)

SK SR	Počet trvalo žijúcich obyvateľov v SK	Evidované obeť v SK	Prepočet na 10 000 obyvateľov SK
Bratislavský	723 714	1 083	15
Trnavský	565 296	743	13
Trenčiansky	573 699	831	14
Nitriansky	673 547	897	13
Žilinský	689 525	935	14
Banskobystrický	620 986	1 068	17
Prešovský	807 657	961	12
Košický	780 288	1 168	15 ²³

Zdroj: vlastné spracovanie z EŠSK a ŠÚ.

²⁰ T. j. napríklad z celkového počtu obyvateľov SR v roku 2021 (5 434 712) bolo 30-ročných 76 818, 50-ročných 74 189, atď. ŠÚ kategorizuje obyvateľov SR podľa veku po jednotlivých rokoch – počnúc kategóriou 0 rokov, pokračujúc kategóriami 1 - 99 rokov (pre každý jeden rok veku samostatná kategória) a končiac kategóriami 99 a viac rokov a 100 a viac rokov.

²¹ Evidenčno-štatistický systém kriminality; Štatistický úrad Slovenskej republiky.

²² Ďalej aj „SK“.

²³ Príklad výpočtu: $(1\ 168 : 780\ 288) \times 10\ 000 = 14,9 \approx 15$. V roku 2021 bolo v Košickom samosprávnom kraji evidovaných 15 obetí na 10 000 obyvateľov samosprávneho kraja.

Vyplývajúc z výsledkov prepočtu najnepriaznivejší výsledok je evidentný v Banskobystrickom samosprávnom kraji, kde v roku 2021 na 10 000 obyvateľov bolo evidovaných 17 obetí. Naopak, najpriaznivejší výsledok bol evidovaný v Prešovskom samosprávnom kraji, a to 12 obetí na 10 000 obyvateľov SK.

Záver

Osoba potenciálne aj reálne poškodená kriminalitou by mala byť logicky v centre pozornosti nielen zákonodarcov a tvorcov trestnej politiky, ale aj orgánov vymáhania práva či výskumníkov.

Vďaka vzniku viktimológie ako samostatného vedného odboru a presadzovaniu práv obetí a princípov restoratívnej justície sa situácia v tomto smere začala zlepšovať. Zvýšený záujem o problematiku obetí sa odrazil aj v zakotvení špecifických práv v medzinárodných právnych dokumentoch aj vo vnútroštátnej legislatíve, ako aj v zavádzaní opatrení špecificky zameraných na pomoc osobám poškodeným trestnou činnosťou. Odrazom tohto trendu bolo v Slovenskej republike prijatie zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v Českej republike prijatie zákona č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů.²⁴

Opodstatnenosť a smerovanie kriminologických výskumov môžu byť heterogénne. Napríklad kriminologické výskumy zamerané na strach z kriminality ukázali, že tento nie je v jednoduchej a priamej úmernosti k trendom vývoja kriminality. Významnou oblasťou kriminologického výskumu sú aj výskumy evalvačného²⁵ charakteru, ktoré nadväzujú na celosvetový trend pomocou kriminologických postupov vyhodnocovať praktické účinky aplikovanej legislatívy a preventívnych zásahov, hoci ide o oblasť veľmi zložitú a náročnú na hodnotenie, pričom názory celé roky oscilujú medzi optimizmom a snahou zistiť „čo funguje“ a pesimizmom niekedy vedúcim k bezvýhradnej skepse.²⁶

Vo všeobecnosti sa začína uznávať, že výskumy obetí kriminálnych deliktov, predovšetkým tie realizované na reprezentatívnych celorepublikových súboroch osôb, prinášajú neoceniteľné poznatky o skutočnom rozsahu kriminality v štáte, ktoré inak zatiaľ získavame iba veľmi ťažko, pokiaľ vôbec (napríklad údaje o latentnej kriminalite). Okrem toho je zjavné, že výskumy obetí kriminality prinášajú aj poznatky využiteľné pri pomáhaní samotným osobám poškodeným kriminalitou.

Aj M. Roubalová vo svojej eseji potvrdzuje, že veľké množstvo zaujímavých informácií pochádza z realizovaných výskumov. Pokiaľ ide o informácie o obetiach kriminality, bez pochyby najcennejšími sú výskumy obetí kriminality alebo výskumy či prieskumy viktimizácie (takzvané /z angl./ „*victim/victimization surveys*“ alebo „*crime surveys*“) spomínané v celom texte.

Veľkou výhodou týchto skúmaní je to, že vedia zachytiť aj latentnú trestnú činnosť, respektíve obeť, konkrétne napríklad tie, ktoré svoju viktimizáciu nikde inde neoznámili. K dispozícii je často veľa informácií demografického a socioekonomického charakteru.

²⁴ ROUBALOVÁ, M., 2021. *Co ze statistik (ne)víme o obětech kriminality*. Č. 1-2, s. 1 – 11. Dostupné na internete: < <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/co-ze-statistik-ne-vime-o-obetech-kriminality>>.

²⁵ Evalvácia – vyčíslenie, odhad hodnoty, ohodnotenie, ocenenie; posudzovanie, posúdenie výsledkov vopred určených cieľov, napríklad efektívnosti vzdelávania, výsledkov vedeckého pracoviska a pod. ŠALING, S., IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, M., MANÍKOVÁ, Z., 2008. *Velký slovník cizích slov*, s. 335.

²⁶ BOUKALOVÁ, H., BURIÁNEK, J., PODANÁ, Z., SCHEINOST, M., FIDESOVÁ, H., 2016. Česká kriminologie – dlouhá tradice, slibná současnost. In: *Česká kriminologie*, 2016, č. 1, s. 1 – 9. Dostupné na internete: <<https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2016-1/ceska-kriminologie-2013-dlouha-tradice-slibna-soucasnost/Attachment>>.

Zároveň bývajú mapované bližšie okolnosti viktimizácie. Na základe uvedeného je možné skúmať vzťah viktimizácie a ďalších premenných, čo sú informácie, ktoré z oficiálnych štatistík nie je možné získať. Navyše, vďaka tomu, že dáta sa zbierajú opakovane, je možné naznačiť aj určité vývojové trendy.

Optimizmus ohľadne nájdenia ideálneho zdroja informácií o obetiach kriminality nie je na mieste. Informácie z výskumov je potrebné vždy vnímať ako doplnok oficiálnych štatistických dát o trestnej činnosti, prípadne o ich obetiach. Dôvody sú viaceré. Napríklad reprezentativita výskumného súboru, pravdivosť respondentov či kvalita samotného skúmania. Skresľujúcim ukazovateľom je aj fakt, že prostredníctvom týchto výskumov nie je možné zachytiť všetky obeť, ale iba ich vybranú časť, ako aj iné faktory.

V úplnom závere je možné konštatovať, že existuje niekoľko oficiálnych aj neoficiálnych štatistických údajov o obetiach trestnej činnosti. Každý z týchto zdrojov dát má svoje prednosti aj limity, respektíve žiadny z nich nemôže pokryť danú tému komplexne.²⁷

Literatúra

BLAŽEK, R., 2018. *Kto je poškodený trestným činom?* In: *Ústavnoprávne, zákonné a kriminologické atribúty o obetiach trestných činov. BRATISLAVSKÉ PRÁVNICKÉ FÓRUM, 2018. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 22. - 23. februára 2018.* ISBN 978-80-7160-474-7. Dostupné na internete: <https://www.flaw.uniba.sk/fileadmin/praf/Veda/Konferencie_a_podujatia/bpf_2018_new/Zbornik_BPF2018_sekcia_1_01.pdf>.

BOUKALOVÁ, H., BURIÁNEK, J., PODANÁ, Z., SCHEINOST, M., FIDESOVÁ, H., 2016. *Česká kriminologie – dlouhá tradice, slibná současnost.* In: *Česká kriminologie.* ISSN 2464-6210, 2016, č. 1, s. 1 – 9. Dostupné na internete: <<https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2016-1/ceska-kriminologie-2013-dlouha-tradice-slibna-soucasnost/Attachment>>.

ČENTĚŠ, J. a kol., 2020. *Trestný zákon. Velký komentár 5. aktualizované vydanie.* Žilina: Eurokódex, 998 s. ISBN 978-80-8155-096-6.

ČÍRTKOVÁ, L., 2014. *Viktimologie pro forenzní praxi.* Praha: Portál. ISBN 978-80-262-05821-1.

DUBEŇ, P., 2022. *Odhalovanie a objasňovanie trestných činov násilnej kriminality.* In: *Projustice, 2022, r. 10, s. 1 – 14.* ISSN 1339-1038. Dostupné na internete: <<https://www.projustice.sk/bezpecnostne-vedy/odhalovanie-a-objasnovanie-trestnych-cinov-nasilnej-kriminality>>.

EVIDENČNO-ŠTATISTICKÝ SYSTÉM KRIMINALITY.

FIDLER, E., 2022. *Kooperácia príslušníkov Policajného zboru s verejnosťou v podmienkach Slovenskej republiky.* In: *Aktuálne otázky teórie a praxe vyšetrovania, Zborník vedeckých prác.* Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave. ISBN 978-80-8054-980-0. Dostupné na internete: <https://www.akademiapz.sk/sites/default/files/2023-01/Zborn%C3%ADk%202022_1.pdf>.

---

²⁷ MARTINKOVÁ, M., 2012. K výskumumu obětí kriminality v České republice. In: *Poškozený a oběť trestného činu z trestněprávního a kriminologického pohledu,* s. 183; ROUBALOVÁ, M., 2021. *Co ze statistik (ne)víme o obětech kriminality.* Č. 1–2, s. 1 – 11. Dostupné na internete: <<https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/co-ze-statistik-ne-vime-o-obetech-kriminality>>.

JURISOVÁ, M., 2021. *Subjekty ekonomickej kriminality*. In: *Policajná teória a prax*. Č. 4, s. 1 – 14. ISSN 1335-1370. Dostupné na internete: <<https://www.akademiapz.sk/archiv-4-2021>>.

JURISOVÁ, M., 2022. *Obete trestných činov optikou kvantitatívneho a kvalitatívneho skúmania*. In: *Projustice*, r. 10, s. 1 – 15. ISSN 1339-1038, 2022. Dostupné na internete: <<https://www.projustice.sk/bezpecnostne-vedy/obete-trestnych-cinov-optikou-kvantitativneho-a-kvalitativneho-skumania>>.

KLIMEK, L., 2020. *Kriminológia vo vnútroštátnom a medzinárodnom rozmere*. Bratislava: Wolters Kluwer SR s. r. o., 777 s. ISBN 978-80-571-0251-9.

MARTINKOVÁ, M., 2012. *K výzkumům obětí kriminality v České republice*, In: *Poškozený a oběť trestného činu z trestněprávního a kriminologického pohledu*, s. 180 – 183. ISBN 978-80-87576-39-7.

MEDZINÁRODNÁ VEDECKO-VÝSKUMNÁ ÚLOHA – „Implementácia zákona o obetiach trestných činov do policajnej a viktimologickej praxe“ (VÝSK. 255, Evidované v knižnici Akadémie Policajného zboru v Bratislave).

ROUBALOVÁ, M., 2021. *Co ze statistik (ne)víme o obětech kriminality*. In: *Česká kriminologie*, č. 1 – 2, s. 1 – 11. ISSN 2464-6210. Dostupné na internete: <<https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/co-ze-statistik-ne-vime-o-obetech-kriminality>>.

ŠALING, S., IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, M. a Z.MANÍKOVÁ, 2008. *Velký slovník cudzích slov*. 5. vyd. Prešov: Vydavateľstvo SAMO, 1184 s. ISBN 978-80-89123-07-0.

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Dostupné na internete: <https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/om2024rs/v_om2024rs_00_00_0_0_sk>.

Zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok

Zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů.

ZOUBKOVÁ, I. a J. FIRSTOVÁ, 2012. *Oběti trestných činů v evidenci kriminálních statistik Policie ČR*. In: *Poškozený a oběť trestného činu z trestněprávního a kriminologického pohledu*, s. 184 – 192. ISBN 978-80-87576-39-7.

Keywords: victim of crime, victimology, quantitative knowledge, criminology, the Police Force, the Slovak Republic

Summary

The aim of this scientific work is a criminological analysis of selected data on victims of crime. As the author alleges, the purpose of the text results from the need to study the victims of crime (also via the lens of quantitative and qualitative approaches) – the acquired knowledge can undoubtedly help to apply the most relevant preventive measures or optimize prognostic knowledge. Herein the author presents the results of this research.

*mjr. JUDr. Michaela Jurisová, PhD.
Katedra kriminológie
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Sklabinská 1, 835 17 Bratislava
e-mail: michaela.jurisova@minv.sk*

Recenzenti: doc. JUDr. Ivana Zoubková, CSc., Ing. Viktor Šoltés, PhD.